«Ақсақ құлан» туралы аңыз

Автор: Ертеде Жошы деген хан болыпты. Үлкен баласы аңға шығып, құлан атуға барғаннан қайтып оралмапты. Хан жаман хабар естігісі келмей жар салыпты:

Хан:

— Кімде-кім менің баламның қайғылы хабарын естіртсе, соның көмейіне қорғасын ерітіп құямын.

Автор:

Халық ханның баласын құлан теуіп өлтіргенін білсе де, айтуға батылдары бармайды. Бір домбырашы бұл хабарды естіп, ханның ордасына барыпты. Уәзір әлгі домбырашыны ханның алдына алып келеді.

Хан:

— Қайдан жүрген адамсың? Мұнда неге келдің!

Күйші:

— Тақсыр! Менің бір күйім бар еді, соны сізге сынатқалы келіп едім.

Хан:

— Е, олай болса домбыранды тарт!

Автор: Ханнан рұқсат алған домбырашы күйін боздата тартқанда, домбыраның көмейінен:

Ақсақ құлан шошыған,

Қырда еркін жосыған.

Тынышын бұзып құланның,

Оқ атқан сіздің ұлыңыз,

Опат болды осыдан.

Хабарын соның айтуға,

Келіп тұр мынау домбыра, — деген қайғылы үн күңіреніп естіледі.. Мұны естігенде төрде отырған хан егіліп жылайды.

Хан:

— Тоқтат! Ұстаңдар мына күйшіні!

Күйші:

- Уа, тақсыр! Мен аузымды ашып, ештеме де айтқан жоқ едім ғой, жазығым
- өзіңіздің рұқсатыңызбен күй тартқаным ба? Барлық сырды ашып, айтып берген мынау домбыра емес пе?

Хан осы жерде сөзден жеңіліп, жарлығын орындау үшін:

-«Кім болса да бәрібір, қаралы хабар әкелгеннің үні өшіп, жазасын алсын! Құй қорғасынды домбыраға!»

Содан бастап домбыраның шанағында тесік пайда болыпты.